

## قانون یک سوم

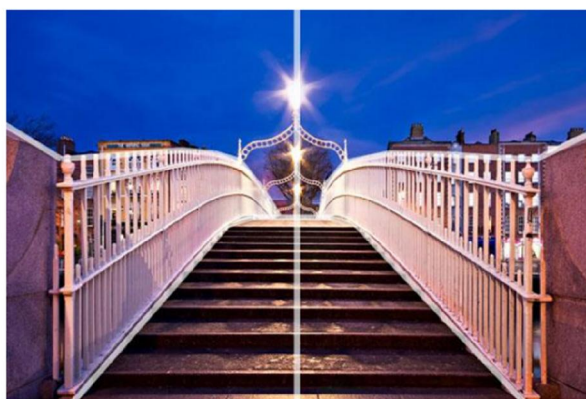
در قانون یک سوم کادر را به ۹ مستطیل مساوی، با ۳ خط عرضی و ۳ خط طولی، همانطور که در شکل زیر نشان داده شده، تقسیم میشود و المان های مهم صحنه در طول یک یا چند خط یا جایی که خطوط همدیگر را قطع می کنند، قرار میگیرند. همه ی ما به طور طبیعی تمایل داریم سوژه اصلی را وسط کادر قرار دهیم. قرار دادن آن دور از مرکز با استفاده از قانون یک سوم منجر به داشتن ترکیب بندی جذاب تری می شود.



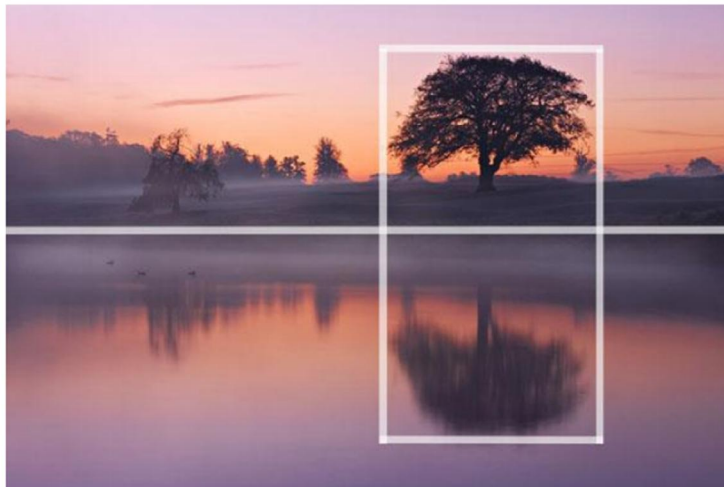
در این عکس خط افق تقریباً در امتداد خط یک سوم پایینی کادر و بزرگترین و نزدیک ترین درخت ها را در طول خط سمت راست قرار دارد. قطعاً اگر درخت های بلندتر را در وسط کادر قرار می گرفت، عکس دیگر یک چنین تأثیری نداشت.

## ترکیب بندی مرکزی و تقارن

بعضی مواقع اگر سوژه را در وسط کادر قرار بگیرد خیلی خوب جواب می دهد. صحنه های متقارن گزینه مناسبی برای ترکیب بندی مرکزی هستند و در ضمن در کادر های مربعی خیلی خوب به نظر می رسند.



صحنه هایی که دارای بازتاب هستند، فرصت مناسبی برای استفاده از تقارن در ترکیب بندی فراهم می کنند. در این عکس، از ترکیب قانون یک سوم و تقارن برای ترکیب بندی صحنه استفاده شده است. درخت نه در مرکز بلکه در سمت راست کادر قرار دارد و آب تقریباً بی حرکت و راکد دریاچه، تقارن ایجاد کرده است.



#### پیش زمینه و عمق

تصاویر به طور معمول دو بُعدی هستند. حضور عمق در تصویر نسبت به عنصر یا عناصری در پیش‌زمینه موجب تأثیر بسیار تصویر میشود



## کادر در کادر

یک روش مؤثر دیگر برای به تصویر کشیدن عمق درون صحنه قرار دادن «کادری درون کادر عکس» است.

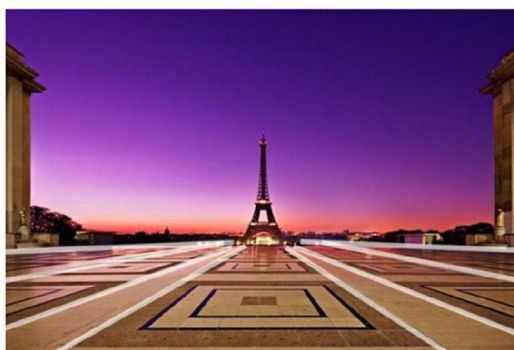


کادر ها لزومی ندارد پنجره ها یا قوس های ساخت دست بشر باشند. در عکس زیر از تنه درخت در سمت راست و از شاخه معلق آن برای ساخت قابی اطراف چشم انداز که شامل پل و خانه قایقی می شود، استفاده شده دقت کنید با اینکه این «قاب» تمام چشم انداز را در بر نمیگیرد ولی هنوز هم به تصویر عمق بخشیده است.



## خطوط هدایتگر

این خطوط به هدایت بیننده درون تصویر و جلب تمرکز بر عناصر مهم، کمک می کنند. هر چیزی مثل مسیرها، دیوارها و یا الگوها می تواند به عنوان خطوط هدایت گر استفاده شود. به نمونه های زیر نگاهی بیاندازید.



در این تصویر از برج ایفل الگوهای روی سنگ فرش به عنوان خطوط هدایتگر استفاده شده اند. همه خطوط روی زمین، چشم های بیننده را به سمت برج ایفل در فاصله دور هدایت می کنند. همچنین توجه کنید که از یک ترکیب بندی مرکزی برای این صحنه استفاده شده است.



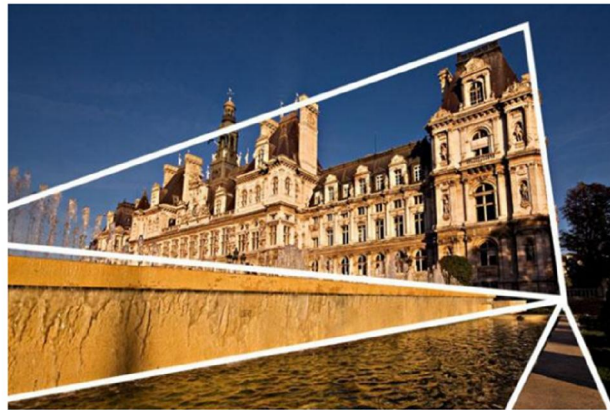
خطوط هدایتگر لزوما نباید مثل عکس بالا بصورت مستقیم باشند. در واقع خطوط منحنی می توانند ابزار ترکیب بندی بسیار جذابی باشند. در این جا، این راه، بیننده را ابتدا به سمت راست کادر هدایت می کند و سپس به چپ، به سمت درخت می چرخاند. به علاوه از قانون یک سوم هم استفاده شده است



### خطوط قطری و مثلث ها

اغلب گفته می شود که مثلث ها و خطوط اریب یک «تنش پویا» به عکس می افزایند. این طور در نظر بگیرید که خطوط افقی و خطوط عمودی ثبات را نشان می دهند. اگر شما یک نفر را در حالت ایستاده روی یک سطح افقی ببینید، او کاملاً پایدار و با ثبات به نظر خواهد رسید. حالا این مرد را روی یک سطح شیب دار قرار دهید، به نظر کمتر پایدار خواهد بود. این کار باعث ایجاد سطح معینی از تنش بصری می گردد. ما زیاد به خطوط مورب در زندگی روزمره عادت نداریم. آنها ناخودآگاه نشان از بی ثباتی هستند. ترکیب مثلث و خطوط مورب در عکس های ما می تواند به ایجاد این احساس «تنش پویا» کمک کند.

گنجاندن مثلث ها درون یک صحنه راهی بسیار موثر برای ارائه تنش پویا است.



نکته: توجه داشته باشید که مثلث منظم و مرکزی بر قاعده در ترکیب بندی ثبات ایجاد میکند اما خطوط موربش پویایی ایجاد میکند.

## قانون مفرد

این قانون می گوید که اگر تعداد فرد یا تک از سوژه ها در یک تصویر وجود داشته باشد، عکس جذابیت بصری بیشتری خواهد داشت. حضور تعداد سوژه برابر از تاکید جلوگیری میکند و باعث تعادل ایستا و ساکن میشود.



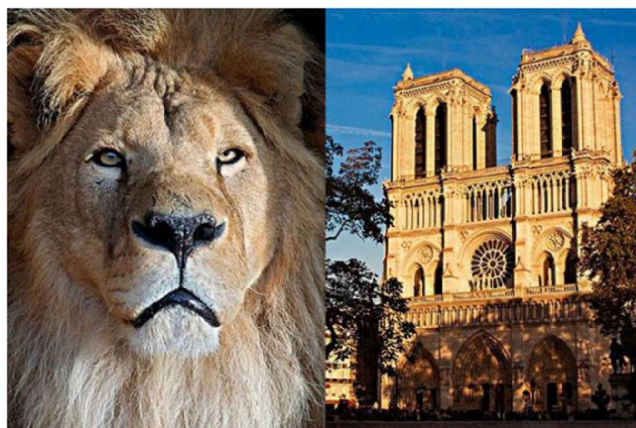
سوژه یک تاکید دارد و حواس را معطوف خود میکند



تقسیم متعادل سوژه ها از تاکید جلوگیری کرده است

## کادر پر

باقی ماندن فضای کم در اطراف سوژه می تواند در شرایط خاص بسیار موثر باشد. این کار به تمرکز کامل بیننده بر روی سوژه ی اصلی بدون هیچگونه حواس پرتی کمک می کند. پُر کردن کادر با سوژه به بیننده اجازه می دهد جزئیاتی از سوژه را کشف کند که اگر عکس از دورتر گرفته می شد این کار ممکن نبود. پُر کردن کادر اغلب باعث می شود آنچنان به سوژه نزدیک شوید که عناصری از سوژه را حذف کنید. در بسیاری از موارد، این کار به ایجاد ترکیبی بسیار بکر و جالب می انجامد.



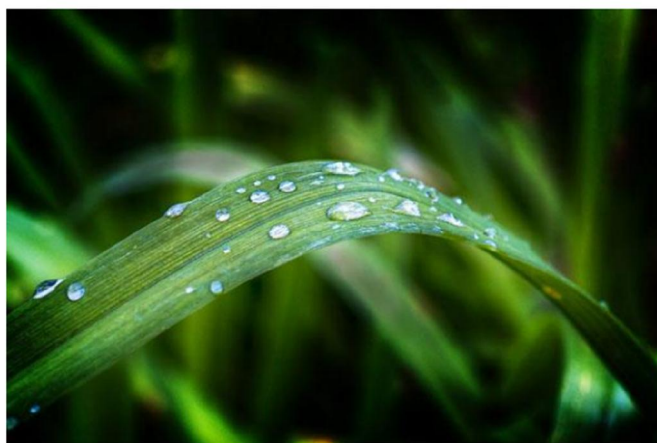
## فضای منفی

می خواهم به طور کامل با خودم مخالفت کنم! در دستورالعمل بالا، به شما گفتم که پُر کردن کادر به عنوان یک ابزار ترکیب بندی موثر است. حالا می خواهم بگویم که انجام کار دقیقاً مخالف با پیشنهاد قبلی نیز موثر است. باقی گذاشتن فضای خالی زیاد و یا به عبارتی **فضای منفی** در اطراف سوژه ی شما می تواند بسیار جذاب باشد. این روش حسی از سادگی و مینیمالیسم ایجاد می کند. مانند روش پُر کردن کادر، این شیوه هم به تمرکز بیننده بر روی سوژه اصلی بدون حواس پرتی کمک می کند.



سادگی و ساده گرایی (مینیمالیسم)

ما دیدیم که چگونه گذاشتن فضای منفی یا خالی در اطراف سوژه ی اصلی می تواند یک حس سادگی و مینیمالیسم ایجاد کند. سادگی به خودی خود می تواند یک ابزار قدرتمند ترکیب بندی باشد. سادگی اغلب به معنی تصویر با پس زمینه غیر پیچیده است که ذهن را از سوژه ی اصلی منحرف نمی کند.



تاکید روی قطرات آب است





توجه بر روی درخت است. این عکس از فضای منفی برای ایجاد یک حس سادگی و مینیمالیسم بهره برده است. از قانون یک سوم و خطوط هدایتگر هم در ترکیب بندی این عکس استفاده شده است.

منبع: petapixel

علیرضا آزاد

### قانون فضا

قانون فضا (rule of space) در رابطه با جهتی است که سوژه (ها) در تصویر شما در حرکت اند یا به آن نگاه می کنند. به عنوان مثال اگر شما از یک ماشین در حال حرکت عکس می گیرید، بهتر است در جلوی ماشین فضای بیشتری نسبت به پشت آن باشد. این کار این مفهوم را می رساند که در کادر فضا برای حرکت ماشین وجود دارد. برای نمونه به عکس قایق در زیر نگاهی بیندازید.



در این عکس، قایق در سمت چپ کادر قرار گرفته و از چپ به راست حرکت می کند. توجه کنید که چگونه فضای بسیار بیشتری برای قایق برای حرکت به جلو در جهت حرکتش (به سمت راست) نسبت به فضای پشت آن وجود دارد. ما به طور ذهنی تصور می کنیم که قایق در حال حرکت به سمت این فضا در امتداد حرکتش در رودخانه است. همچنین تمایل ناخودآگاهی داریم که در جهتی که سوژه به سمت آن قرار دارد نگاه کنیم. اگر قایق درست در سمت راست کادر بود، این موضوع ما را به بیرون از عکس هدایت می کرد!



این قانون همچنین می تواند در مورد فضای نگاه تعریف شود. قانون فضای نگاه به ما می آموزد به جهت نگاه پیکره ها در تصویر توجه کنیم (این قانون در مورد تاکید و حالت های پیکره بسیار کاربرد دارد)

نکته: توجه داشته باشید که جهت نمایشی از راست به چپ است و جهت برعکس کمی تشویش ایجاد میکند (این نکته بیشتر در مورد درک تصویر در کادر در درس خلاقیت نمایشی کاربرد دارد)

نکته: عکس های مربع شکل تحرک کمتری نسبت به مستطیل شکل دارند و به درد مناظر آرام می خورند (به دلیل فضای کمتر برای تحرک)

### نسبت طلایی

اعتقاد بر این است که روش ترکیب بندی مارپیچ طلایی بیش از ۲۴۰۰ سال وجود داشته و در یونان باستان ابداع شده است. این شیوه به طور گسترده ای در انواع بسیاری از هنرها و همچنین در معماری به عنوان راه ایجاد ترکیب بندی های زیبا و دل انگیز استفاده می شود. این روش به ویژه در هنر **رئسانس** به کار رفته است.



#### چند نکته در مورد خطوط و تاکیدها در ترکیب بندی

همانطور که در مطالب قبلی درباره ترکیب بندی صحبت کردم؛ می‌خواهم در این مطلب به شما بگویم که چگونه استفاده از خطوط در ترکیب بندی می‌تواند در عکس شما اثرگذار باشد.

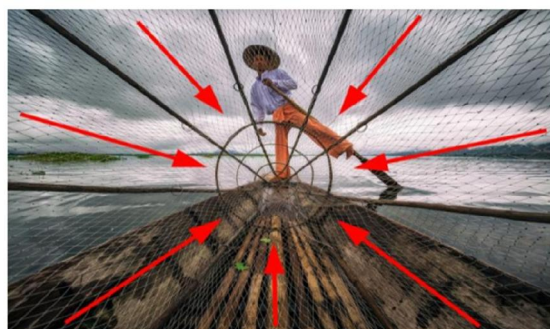
با نگاهی به تصاویر زیر خطوطی را در تصویر مشاهده می‌کنید که در نهایت به سوژه ختم شده‌اند. برای درک بهتر بر روی این خطوط فلشهای قرار داده شده تا کسانی که به تازگی عکاسی می‌کنند بتوانند این خطوط را تشخیص دهند.

در تصویر زیر راهرویی را می‌بینید که خطوط حاصل از آن، به صورت مورب با نگاه راهب جوان در تضاد است. این خطوط کمک می‌کنند که توجه و تاکید بیننده در پیش‌زمینه به سر پیکره باشد.



قرار دادن سوژه در مرکز تصویر

در عکس زیر تور ماهیگیری را می بینید که خطوط مورب، چشم را به ماهیگیر هدایت کرده و لنز واید، عمق میدان خوبی ایجاد کرده است.



تمرکز اصلی در عکس زیر بر روی راهبان و اشعه های نور خورشید بوده است. در واقع راهبان در میان دو سری خطوط (خطوط حاصل شده از دیوار و خطوط حاصل از جهت نور خورشید) قرار گرفته و محوریت عکس را دارند.



در عکس زیر، راهب در یک سوم سمت چپ عکس قرار گرفته است. ستون‌های راهرو عمق میدان خوبی به عکس بخشیده و خطوط ایجاد شده در سقف چشم را به راهب که پایین نگاه کرده و در حال حرکت به سمت جلو است جلب می‌کند.



عکس زیر نمونه دیگری از قرار دادن سوژه در مرکز تصویر است. با عکاسی از زاویه پایین و لنزی واید، دیوارها و آجرکاری آن‌ها با ایجاد خطوط چشم را به مرکز تصویر و راهب هدایت می‌کنند.